

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ Č. 75/23

V Luxemburgu 10. mája 2023

Rozsudok Všeobecného súdu v spojených veciach T-34/21 | Ryanair/Komisia a T-87/21 | Condor Flugdienst/Komisia (Lufthansa - Covid-19)

Všeobecný súd zrušil rozhodnutie Komisie, ktorým sa schvaľuje rekapitalizácia spoločnosti Lufthansa Nemeckom vo výške 6 miliárd eur v súvislosti s pandémiou Covid-19

Komisia sa dopustila viacerých pochybení najmä tým, že sa domnievala, že Lufthansa nebola schopná získavať financie na trhoch pre všetky svoje potreby, že nepožadovala mechanizmus, ktorý by stimuloval túto spoločnosť k tomu, aby čo najskôr odkúpila podiel Nemecka, že poprela existenciu významnej trhovej sily spoločnosti Lufthansa na niektorých letiskách a že prijala určité záväzky, ktoré nezaručovali zachovanie účinnej hospodárskej súťaže na trhu

Dňa 12. júna 2020 Spolková republika Nemecko oznámila Európskej komisii individuálnu pomoc vo forme rekapitalizácie vo výške 6 miliárd eur (ďalej len „predmetné opatrenie“) poskytnutú spoločnosti Deutsche Lufthansa AG (ďalej len „DLH“). Cieľom tejto rekapitalizácie, ktorá bola súčasťou série širších podporných opatrení v prospech skupiny Lufthansa¹, bolo obnoviť bilančnú pozíciu a likviditu podnikov uvedenej skupiny vo výnimočnej situácii spôsobenej pandémiou Covid-19.

Predmetné opatrenie obsahovalo tri rôzne zložky, a to účasť na základnom imaní vo výške približne 300 miliónov eur, tichú účasť neprevoditeľnú na akcie vo výške približne 4,7 miliardy eur (ďalej len „tichá účasť I“) a tichú účasť vo výške 1 miliardy eur s vlastnosťami prevoditeľného dlhopisu (ďalej len „tichá účasť II“).

Komisia bez začatia konania vo veci formálneho zisťovania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ kvalifikovala predmetné opatrenie ako štátnu pomoc zlučiteľnú s vnútorným trhom² podľa článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ³ a svojho oznámenia o dočasnom rámci pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v súčasnej situácii spôsobenej nákazou Covid-19.⁴

Letecké spoločnosti Ryanair DAC a Condor Flugdienst GmbH (ďalej len „Condor“) podali dve žaloby o neplatnosť

¹ DLH je materskou spoločnosťou na čele skupiny Lufthansa, ktorá zahŕňa najmä letecké spoločnosti Lufthansa Passenger Airlines, Brussels Airlines SA/NV, Austrian Airlines AG, Swiss International Air Lines Ltd a Edelweiss Air AG.

² Rozhodnutie C(2020) 4372 final z 25. júna 2020 týkajúce sa štátnej pomoci SA.57153 (2020/N) – Nemecko – Covid-19 – Pomoc v prospech spoločnosti Lufthansa (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“). Komisia 14. decembra 2021 prijala rozhodnutie C(2021) 9606 final, ktorým sa mení napadnuté rozhodnutie.

³ Podľa článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ pomoc na nápravu vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu možno za určitých podmienok považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom.

⁴ Oznámenie Komisie z 19. marca 2020 o dočasnom rámci pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v súčasnej situácii spôsobenej nákazou COVID-19 (Ú. v. EÚ C 91 I, 2020, s. 1, ďalej len „oznámenie o dočasnom rámci“), zmenené prvýkrát 3. apríla 2020 (Ú. v. EÚ C 112 I, 2020, s. 1) a druhýkrát 8. mája 2020 (Ú. v. EÚ C 164, 2020, s. 3).

tohto rozhodnutia, ktorým desiata rozšírená komora Všeobecného súdu vyhovelá z dôvodu, že Komisia prijatím napadnutého rozhodnutia porušila viaceré podmienky a požiadavky stanovené v oznámení o dočasnom rámci.

Posúdenie Všeobecným súdom

O prípustnosti žalôb o neplatnosť

Pokiaľ ide o aktívnu legitimáciu žalobkyň na napadnutie dôvodnosti napadnutého rozhodnutia, Všeobecný súd pripomenul, že v súlade s článkom 263 štvrtým odsekom ZFEÚ môže každá fyzická alebo právnická osoba podať žalobu proti aktu, ktorý jej nie je určený v dvoch alternatívnych prípadoch, a to jednak v prípade, ak sa jej predmetný akt priamo a osobne týka, a jednak ak ide o regulačný akt, ktorý sa jej priamo týka a nevyžaduje vykonávacie opatrenia.

Vzhľadom na to, že napadnuté rozhodnutie, ktoré je určené Spolkovej republike Nemecko, nie je regulačným aktom, Všeobecný súd overil, či sú žalobkyne priamo a osobne dotknuté týmto rozhodnutím.

Pokiaľ ide na jednej strane o osobnú dotknutosť, z judikatúry vyplýva, že táto podmienka môže byť splnená, ak žalobkyne predložia dôkazy umožňujúce preukázať, že dotknuté opatrenie môže podstatne zasiahnuť do ich postavenia na predmetnom trhu. Ryanair a Condor tak poukázali na svoje postavenie priamych konkurentov skupiny Lufthansa na mnohých leteckých linkách, ktoré predstavujú relevantné trhy. Ryanair tiež zdôraznila, že je priamym konkurentom skupiny Lufthansa na nemeckom, belgickom a rakúskom trhu.

Všeobecný súd po tom, čo uviedol, že v štádiu preskúmania prípustnosti žaloby stačí konštatovať, že definícia relevantného trhu uvádzaná žalobkyňami je prijateľná bez toho, aby bolo dotknuté vecné preskúmanie tejto otázky, potvrdil, že predmetné opatrenie mohlo podstatným spôsobom ovplyvniť konkurenčné postavenie žalobkyň na trhoch osobnej leteckej dopravy.

Z analýzy relevantných a dôveryhodných údajov poskytnutých žalobkyňami v spojení s napadnutým rozhodnutím totiž vyplýva, že predmetné opatrenie mohlo nielen umožniť skupine Lufthansa čeliť riziku odchodu z trhov, na ktorých sa nachádzala v priamej konkurencii so žalobkyňami, ale aj posilniť jej konkurenčné postavenie. Poskytnutie predmetného opatrenia tak mohlo *prima facie* spôsobiť ušlý zisk alebo menej priaznivý vývoj, než by žalobkyne zaznamenali v prípade neexistencie takéhoto opatrenia.

Na druhej strane, pokiaľ ide o priamu dotknutosť žalobkyň, Všeobecný súd pripomenul, že konkurent príjemcu pomoci je priamo dotknutý rozhodnutím Komisie, ktorým sa členskému štátu povoľuje, aby túto pomoc poskytol, ak neexistujú pochybnosti o vôli uvedeného štátu tak urobiť, ako to bolo v prejednávanej veci.

Vzhľadom na všetky tieto okolnosti Všeobecný súd potvrdil, že žalobkyne sú oprávnené napadnúť dôvodnosť napadnutého rozhodnutia prostredníctvom svojich žalôb o neplatnosť.

O dôvodnosti žalôb o neplatnosť

Pred preskúmaním dôvodnosti jednotlivých žalobných dôvodov neplatnosti uvádzaných žalobkyňami Všeobecný súd pripomenul, že Komisia je viazaná pravidlami a oznámeniami, ktoré prijíma v osobitnej oblasti štátnej pomoci, pokiaľ sa neodchyľujú od ustanovení Zmluvy. Súdu Únie preto prináleží overiť, či Komisia dodržala pravidlá, ktoré si v tejto oblasti stanovila.

Všeobecný súd okrem toho zdôraznil, že súdu Únie síce neprináleží, aby v rámci preskúmania, ktoré uskutočňuje v súvislosti s komplexnými ekonomickými posúdeniami Komisie v oblasti štátnej pomoci, nahradil ekonomické posúdenie Komisie svojím vlastným posúdením. Musí však preveriť nielen vecnú presnosť predložených dôkazov, ich spoľahlivosť a súladnosť, ale aj preskúmať, či tieto dôkazy predstavujú súhrn podstatných údajov, ktoré musia byť zohľadnené pri posúdení komplexnej situácie, a či sú spôsobilé opodstatniť závery, ktoré sa z nich vyvodili. Navyše preskúmanie súdom Únie je úplné, pokiaľ ide o posúdenia uskutočnené Komisiou, ktoré nezahŕňajú komplexné ekonomické hodnotenia, alebo pokiaľ ide o otázky, ktoré majú výlučne právnu povahu.

A. O oprávnenosti spoločnosti DLH na oznámenú pomoc

Po pripomenutí vyššie uvedených skutočností Všeobecný súd po prvé skúmal jednotlivé výhrady spochybňujúce oprávnenosť spoločnosti DLH na oznámenú pomoc. V tejto súvislosti žalobkyne poukázali najmä na porušenie bodu 49 písm. c) oznámenia o dočasnom rámci, podľa ktorého na to, aby bol príjemca oprávnený na rekapitalizačné opatrenie, nesmie byť schopný získavať financie na trhoch za prijateľných podmienok.

Podľa napadnutého rozhodnutia bola táto podmienka splnená, keďže DLH nemala dostatočné záruky na to, aby mohla získavať financie na trhoch v celkovej výške pomoci.

V tejto súvislosti však Všeobecný súd uviedol, že nič v napadnutom rozhodnutí nenaznačuje, že by Komisia preskúmala prípadnú dostupnosť záruk, akými sú lietadlá spoločnosti DLH v obehu, ich hodnota a podmienky prípadných úverov, ktoré by mohli byť poskytnuté na finančných trhoch za takúto záruku. Navyše tvrdenie, že „záruky“, ktoré neboli identifikované v napadnutom rozhodnutí, nie sú dostatočné na pokrytie celkovej sumy potrebných finančných prostriedkov, spočíva na nesprávnom predpoklade, podľa ktorého financovanie, ktoré možno získať na trhoch, musí nevyhnutne pokrývať všetky potreby príjemcu. Ani znenie, ani cieľ alebo kontext, do ktorého patrí bod 49 písm. c) oznámenia o dočasnom rámci, totiž nepodporujú názor, že príjemca musí byť neschopný získať financie na trhoch pre všetky svoje potreby.

Keďže Komisia nepreskúmala, či DHL mohla mobilizovať nezanedbateľnú časť potrebného financovania na trhoch, Všeobecný súd dospel k záveru, že nezohľadnila všetky relevantné skutočnosti, ktoré treba zohľadniť pri posudzovaní súladu predmetného opatrenia s bodom 49 písm. c) oznámenia o dočasnom rámci. V dôsledku toho Všeobecný súd vyhovel výhrade spoločnosti Ryanair založenej na porušení uvedeného bodu, a tým skôr výhrade spoločnosti Condor založenej na existencii vážnych pochybností v tejto súvislosti.

B. O odmene a ukončení angažovanosti štátu

Všeobecný súd sa ďalej zaoberal výhradami založenými na porušení podmienok stanovených v oznámení o dočasnom rámci, pokiaľ ide o odmenu a ukončenie angažovanosti štátu.

V tejto súvislosti Ryanair vytýkala Komisii najmä to, že nestanovila mechanizmus stupňovania odmeny pre nemecký štát, pokiaľ ide jednak o účasť na základnom imaní spoločnosti DLH a jednak o tichú účasť II po jej prípadnej konverzii na vlastné zdroje.

V prvom rade, pokiaľ ide o odmenu za nástroje vlastných zdrojov, akými je účasť na základnom imaní, sa v bode 61 oznámenia o dočasnom rámci uvádza, že akékoľvek rekapitalizačné opatrenie musí zahŕňať mechanizmus stupňovania odmeny pre štát s cieľom stimulovať príjemcu, aby odkúpil štátne kapitálové injekcie. Bod 62 uvedeného oznámenia stanovuje, že Komisia môže akceptovať iné mechanizmy za predpokladu, že celkovo prinesú podobný výsledok, pokiaľ ide o stimulačné účinky na ukončenie angažovanosti štátu na základnom imaní, a že majú celkovo podobný vplyv na odmenu štátu.

Vzhľadom na to, že účasť nemeckého štátu na základnom imaní spoločnosti DLH nie je sprevádzaná žiadnym mechanizmom stupňovania odmeny v zmysle bodu 61 oznámenia o dočasnom rámci, Komisia usúdila, že celková štruktúra oznámenej pomoci predstavuje alternatívny mechanizmus stupňovania odmeny v zmysle bodu 62, keďže zahŕňa dostatočne silné stimulačné účinky na ukončenie angažovanosti štátu na základnom imaní spoločnosti DLH. Na podporu tohto záveru Komisia poukázala najmä na výraznú zľavu, s ktorou Nemecko nadobudlo akcie spoločnosti DLH, ktoré štátu ponúkli vyššiu odmenu, než by bola odmena, ktorá by vyplynula z uplatnenia mechanizmu stupňovania odmeny.

Túto argumentáciu však Všeobecný súd zamietol, pričom uviedol, že cena akcií upísaných štátom pri vstupe tohto štátu do základného imania príjemcu je upravená v bode 60 oznámenia o dočasnom rámci, podľa ktorého sa vklad do vlastných zdrojov zo strany štátu uskutočňuje za cenu, ktorá nepresahuje priemernú cenu akcií počas pätnástich dní predchádzajúcich podaniu žiadosti o kapitálovú injekciu. Predmet a cieľ tohto pravidla sa však líšia od predmetu

a cieľa, ktoré sú základom mechanizmu stupňovania odmeny. Zatiaľ čo cieľom tohto posledného uvedeného mechanizmu je totiž podnietiť dotknutého príjemcu, aby čo najskôr odkúpil podiel štátu, cieľom pravidla týkajúceho sa kúpnej ceny akcií je v podstate zabezpečiť, aby cena, za ktorú štát nadobudne akcie, nepresiahla ich trhovú cenu. Keďže cena akcií môže kolísať tak smerom nahor, ako aj nadol, nie je cieľom kúpnej ceny postupom času nevyhnutne zvyšovať motiváciu dotknutého príjemcu odkúpiť podiel štátu.

Z toho vyplýva, že na rozdiel od toho, čo tvrdila Komisia, úroveň ceny akcií pri vstupe nemeckého štátu do základného imania spoločnosti DLH nepredstavovala alternatívny mechanizmus stupňovania odmeny tohto štátu.

V druhom rade, pokiaľ ide o tichú účasť II, ktorá je hybridným nástrojom, bod 68 oznámenia o dočasnom rámci vyžaduje, aby sa po jej konverzii na vlastné zdroje musel stanoviť mechanizmus stupňovania odmeny pre štát s cieľom stimulovať dotknutých príjemcov, aby odkúpili štátne kapitálové injekcie. Podľa Všeobecného súdu je nesporné, že ani tichá účasť II pri jej konverzii na vlastné zdroje nie je spojená s mechanizmom stupňovania odmeny alebo s podobným mechanizmom.

Všeobecný súd preto dospel k záveru, že Komisia porušila oznámenie o dočasnom rámci v rozsahu, v akom pri konverzii tichej účasti II na vlastné zdroje nevyžadovala zahrnutie mechanizmu stupňovania odmeny štátu alebo podobného mechanizmu do odmeny za účasť na základnom imaní a za tichú účasť II.

C. O existencii významnej trhovej sily skupiny Lufthansa na relevantných trhoch a štrukturálnych záväzkoch

Všeobecný súd napokon preskúmal výhrady založené na porušení bodu 72 oznámenia o dočasnom rámci, podľa ktorého, ak je príjemcom rekapitalizačného opatrenia prijatého v kontexte pandémie Covid-19 vo výške viac než 250 miliónov eur podnik s významnou trhovou silou (ďalej len „VTS“) aspoň na jednom z relevantných trhov, na ktorých pôsobí, členské štáty musia navrhnúť dodatočné opatrenia na zachovanie účinnej hospodárskej súťaže na uvedených trhoch.

V tejto súvislosti žalobkyne v podstate uviedli tri skupiny výhrad týkajúce sa a) definície relevantných trhov, b) existencie VTS skupiny Lufthansa na týchto trhoch a c) účinnosti a dostatočnosti štrukturálnych záväzkov prijatých Komisiou.

a. O definícii relevantných trhov

Po prvé, pokiaľ ide o definíciu relevantných trhov, Komisia sa v napadnutom rozhodnutí domnievala, že trhmi, na ktorých pôsobí skupina Lufthansa, sú trhy poskytovania služieb osobnej leteckej dopravy s odletom z letísk a príchodom na letiská obsluhované touto skupinou. Relevantné trhy tak určila na základe prístupu posudzovania situácie na jednotlivých letiskách. Tento prístup spochybňujú žalobkyne, podľa ktorých mala Komisia definovať trhy služieb osobnej leteckej dopravy vymedzením dvojicou miest medzi miestom odletu a miestom príchodu (ďalej len „trhy O & P“).

Vzhľadom na to, že v bode 72 oznámenia o dočasnom rámci sa nespresňuje metóda definície relevantných trhov, Všeobecný súd pripomenul, že rekapitalizačné opatrenia na základe oznámenia o dočasnom rámci sú zamerané na nápravu vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu, a to najmä podporou životaschopnosti podnikov zasiahnutých pandemiou Covid-19 s cieľom obnoviť ich kapitálovú štruktúru na úroveň, na ktorej bola pred pandemiou. Tieto opatrenia pomoci sa teda týkajú celkovej finančnej situácie príjemcu a všeobecnejšie finančnej situácie dotknutého hospodárskeho odvetvia.

V tomto rámci bolo cieľom predmetného opatrenia v podstate zabezpečiť, aby spoločnosti skupiny Lufthansa mali dostatočné finančné prostriedky a aby narušenia spôsobené pandemiou Covid-19 neohrozili ich životaschopnosť, a nie podporiť prítomnosť uvedenej skupiny na konkrétnom leteckom spojení. Komisia preto správne uviedla, že cieľom predmetného opatrenia bolo zachovať celkovú kapacitu skupiny Lufthansa poskytovať služby leteckej dopravy a že v dôsledku toho nebolo vhodné skúmať vplyv predmetného opatrenia na každý trh O & P posudzovaný samostatne.

Ani tvrdenia žalobkyn založené na prístupe v oblasti kontroly koncentrácií, v ktorom sú relevantné trhy definované podľa prístupu na základe O & P, nie sú presvedčivé, keďže táto analógia dostatočne nezohľadňuje osobitosti dočasného rámca a predmetného opatrenia, ktoré nemá priamu väzbu na určité trhy O & P viac než na iné trhy.

Na účely uplatnenia bodu 72 oznámenia o dočasnom rámci preto mohla Komisia bez toho, aby sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, definovať relevantné trhy podľa prístupu založenom na posudzovaní situácie na jednotlivých letiskách.

Všeobecný súd okrem toho zamietol výhrady uvedené subsidiárne spoločnosťou Ryanair, podľa ktorých Komisia nesprávne uplatnila prístup založený na posudzovaní situácie na jednotlivých letiskách tým, že svoje preskúmanie obmedzila len na letiská nachádzajúce sa v Únii, na ktorých mala skupina Lufthansa základňu. V tejto súvislosti Všeobecný súd konštatoval, že vzhľadom na to, že Ryanair z právneho hľadiska dostatočne nepreukázala, že skupina Lufthansa mohla mať VTS na letiskách, na ktorých nemala základňu, mohla Komisia správne vylúčiť tieto letiská zo svojej analýzy. Okrem toho v oblasti štátnej pomoci Komisia nemá právomoc preskúmať, či má skupina Lufthansa VTS na letisku mimo Únie.

b. O existencii VTS skupiny Lufthansa na relevantných letiskách

Vzhľadom na to, že všetky tvrdenia žalobkyn týkajúce sa definície relevantných trhov boli zamietnuté ako nedôvodné, Všeobecný súd po druhej analyzoval výhrady týkajúce sa existencie VTS skupiny Lufthansa na letiskách skúmaných Komisiou.

Keďže pojem VTS nie je definovaný v oznámení o dočasnom rámci ani všeobecnejšie v oblasti štátnej pomoci, Všeobecný súd najprv uviedol, že tento pojem treba v podstate považovať za rovnocenný s pojmom dominantného postavenia v práve hospodárskej súťaže. Podľa ustálenej judikatúry je takéto dominantné postavenie definované ako situácia silného ekonomického postavenia podniku, ktorá mu umožňuje brániť zachovaniu účinnej hospodárskej súťaže na relevantnom trhu tým, že mu dáva možnosť správať sa v značnej miere nezávisle od svojich konkurentov, zákazníkov a napokon aj spotrebiteľov.

V napadnutom rozhodnutí v opravenom znení Komisia založila svoju analýzu existencie VTS skupiny Lufthansa na desiatich skúmaných letiskách⁵ na podiele prevádzkových intervalov, ktoré má táto skupina na týchto letiskách, na úrovni vyťaženia na týchto letiskách a na podiele prevádzkových intervalov, ktoré majú konkurenti, pričom zohľadnila aj počet lietadiel uvedenej skupiny a jej konkurentov so základňou na určitých letiskách.

V tejto súvislosti Všeobecný súd konštatoval, že tieto kritériá, ktoré sa v podstate vzťahujú na kapacitu letísk a týkajú sa prístupu leteckých spoločností k letiskovej infraštruktúre, neposkytujú priame informácie, pokiaľ ide o trhové podiely skupiny Lufthansa na trhu poskytovania služieb osobnej leteckej dopravy na skúmaných letiskách. Vzhľadom na to, že vzťah medzi podielmi na trhu, ktoré má táto skupina a jej konkurenti, predstavuje platný nepriamy dôkaz existencie VTS, Komisia nemohla ignorovať faktory poskytujúce informácie, ktoré sa týkajú VTS, ako je počet letov a miest ponúkaných s odletom z dotknutých letísk a príletom na ne. Z toho vyplýva, že Komisia sa tým, že nezohľadnila všetky faktory relevantné pre posúdenie trhovej sily skupiny Lufthansa na dotknutých letiskách, dopustila zjavne nesprávneho posúdenia.

Okrem toho sa Komisia v každom prípade dopustila aj zjavne nesprávneho posúdenia, keď len na základe kritérií, ktoré preskúmala, dospela k záveru, že skupina Lufthansa počas letnej sezóny 2019 a zimnej sezóny 2019/2020 mala VTS na letiskách Frankfurt a Mníchov, ale že to tak nebolo v prípade ostatných relevantných letísk. V tejto súvislosti Všeobecný súd uviedol, že celkové posúdenie kritérií, ktoré Komisia analyzovala pre letiská Düsseldorf a Viedeň počas letnej sezóny 2019, preukazuje existenciu veľmi vysokého podielu skupiny Lufthansa na prevádzkových intervaloch na letisku v Düsseldorfe a vysokého podielu na prevádzkových intervaloch na letisku vo Viedni, a to aj počas špičky, veľmi vysokej úrovne vyťaženia oboch letísk, ktorá sa vyznačuje takmer úplným vyťažením počas špičky a slabou pozíciou konkurentov uvedenej skupiny. Preto len na základe týchto kritérií

⁵ Konkrétne ide o letiská Berlín Tegel, Brusel, Düsseldorf, Frankfurt, Hamburg, Mníchov, Palma de Mallorca, Stuttgart, Viedeň a Hannover.

nemohla Komisia oprávnenne dospieť k záveru, že skupina Lufthansa nemala VTS na letiskách Düsseldorf a Viedeň prinajmenšom počas letnej sezóny 2019. Navyše údaje, ktoré viedli Komisiu k záveru, že skupina Lufthansa mala na letiskách Frankfurt a Mníchov určitú VTS, neboli vecne odlišné od údajov týkajúcich sa letísk Düsseldorf a Viedeň, prinajmenšom pokiaľ ide o letnú sezónu 2019. Na tomto základe Všeobecný súd vyhovel výhradám žalobkýň.

c. O štrukturálnych záväzkoch

Po tretie Všeobecný súd preskúmal výhrady spochybňujúce viaceré aspekty štrukturálnych záväzkov, ktoré Komisia prijala na základe bodu 72 oznámenia o dočasnom rámci s cieľom zachovať účinnú hospodársku súťaž na letiskách Frankfurt a Mníchov.

Podľa uvedeného bodu 72 môžu členské štáty pri navrhovaní takých opatrení ponúkať štrukturálne záväzky alebo sa zaviazat k určitému správaniu, ktoré sú stanovené v oznámení o nápravných opatreniach⁶. Podľa tohto oznámenia musia navrhované záväzky úplne odstrániť obavy z narušenia hospodárskej súťaže, musia byť kompletne a z každého hľadiska účinné a navyše musia byť vykonateľné účinne a rýchlo. V tomto rámci prináleží najmä Komisii, aby preskúmala všetky relevantné skutočnosti týkajúce sa navrhovaného opatrenia v pravom zmysle slova, ako napríklad druh, rozsah a pôsobnosť navrhovaného opatrenia, posudzované v závislosti od štruktúry a osobitných charakteristík trhu, na ktorom vznikajú obavy z narušenia hospodárskej súťaže, vrátane postavenia strán a iných subjektov na trhu.

Mali by sa zohľadniť aj osobitosti práva štátnej pomoci, a najmä dočasného rámca, do ktorého patrí požiadavka dodatočných opatrení. Vzhľadom na to, že cieľom pomoci poskytnutej v súlade s týmto oznámením o dočasnom rámci je zabezpečiť prevádzkovú kontinuitu životaschopných podnikov počas pandémie Covid-19, záväzky stanovené v jeho bode 72 by sa mali vnímať tak, že sa nimi zaručuje, že po poskytnutí pomoci sa príjemca nestane silnejším na trhu ako pred vypuknutím nákazy Covid-19 a že na príslušných trhoch sa zachová účinná hospodárska súťaž.

V prejednávanej veci napadnuté rozhodnutie stanovovalo ako opatrenia navrhnuté Nemeckom podľa bodu 72 oznámenia o dočasnom rámci, najmä postúpenie 24 prevádzkových intervalov denne na každom z letísk vo Frankfurte a v Mníchove spoločnosťou DLH, ako aj ďalších aktív, ako to vyžaduje dispečer prevádzkových intervalov s cieľom umožniť ich presun.

V tejto súvislosti žalobkyne okrem iného spochybnili postup postúpenia prevádzkových intervalov potvrdený v napadnutom rozhodnutí, ktorý sa mal uskutočniť v dvoch etapách. V prvej etape sa prevádzkové intervaly mali ponúknuť len „novým subjektom“. Ak by po určitom období presahujúcom niekoľko letových sezón neboli prevádzkové intervaly postúpené novému subjektu, v druhej etape by boli dané k dispozícii dopravcom, ktorí už majú základňu na týchto dvoch letiskách.

Všeobecný súd pripomenul povinnosť Komisie preskúmať všetky relevantné skutočnosti týkajúce sa navrhnutých záväzkov, ktoré boli posúdené v závislosti od štruktúry a osobitných charakteristík relevantného trhu, vrátane postavenia účastníkov konania a iných subjektov na trhu, a konštatoval, že Komisia v prvej etape konania nepreskúmala primeranosť vylúčenia konkurentov, ktorí už majú základňu na letiskách Frankfurt a Mníchov. Komisia totiž v napadnutom rozhodnutí neuviedla nijaký dôvod, ktorý by mohol preukázať, že toto vylúčenie je spôsobilé zachovať účinnú hospodársku súťaž na relevantných trhoch a nevyhnutné na tento účel.

V prejednávanej veci bolo takéto preskúmanie o to potrebnéjšie, že štruktúra trhu na letiskách Frankfurt a Mníchov sa podľa samotného napadnutého rozhodnutia vyznačovala viacnásobne väčším významom skupiny Lufthansa v porovnaní s jej najbližšími konkurentmi, ktorí už mali základňu na týchto letiskách, takže ich vylúčenie v prvej etape konania by mohlo mať za následok ďalšiu fragmentáciu hospodárskej súťaže na týchto letiskách. Okrem toho skutočnosť, že najbližší konkurenti skupiny Lufthansa, ktorí by vzhľadom na svoju prítomnosť na letiskách Frankfurt

⁶ Oznámenie Komisie o opravných opatreniach prípustných podľa nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 a nariadenia Komisie (ES) č. 802/2004 (Ú. v. EÚ C 267, 2008, s. 1).

a Mníchov mohli mať lepšie predpoklady na získanie portfólia predmetných prevádzkových intervalov a na zvýšenie konkurenčného tlaku, by mohli byť vybratí v druhej etape konania, tento záver nespochybňuje, pretože ich výber závisí od neúspechu prvej etapy.

Vzhľadom na vyššie uvedené Všeobecný súd dospel k záveru, že Komisia tým, že vylúčila konkurentov, ktorí už majú základňu na letiskách Frankfurt a Mníchov, z prvej etapy konania o postúpení prevádzkových intervalov, nepreskúmala všetky relevantné skutočnosti týkajúce sa navrhovaného záväzku, a teda sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia.

Pokiaľ ide o postúpenie prevádzkových intervalov spoločnosti DLH na letiskách Frankfurt a Mníchov, Condor okrem toho poukázala na porušenie povinnosti odôvodnenia zo strany Komisie, keďže Komisia neodôvodnila, v čom je požiadavka stanovená v napadnutom rozhodnutí spočívajúca v odmene za postúpenie prevádzkových intervalov namiesto požiadavky ich bezodplatného prevodu, jednak v súlade s uplatniteľnými pravidlami a jednak v čom robí záväzky pre prípadného nadobúdateľa dostatočne príťažlivé.

V tejto súvislosti Všeobecný súd uviedol, že požiadavka, podľa ktorej sa postúpenie prevádzkových intervalov musí uskutočniť za odmenu, má v štruktúre napadnutého rozhodnutia zásadný význam, takže Komisia bola povinná uviesť dôvody, pre ktoré sa domnievala, že táto požiadavka je v súlade s pravidlami uplatniteľnými v danej oblasti. Vzhľadom na neexistenciu akéhokoľvek údaja, pokiaľ ide o dôvody, ktoré viedli Komisiu k záveru, že prevádzkové intervaly musia byť postúpené za odmenu a nie bezodplatne a že táto požiadavka nemá za následok zníženie príťažlivosti uvedených prevádzkových intervalov, a teda účinnosti súvisiacich záväzkov, Všeobecný súd konštatoval, že Komisia si nesplnila svoju povinnosť odôvodniť napadnuté rozhodnutie.

Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy Všeobecný súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie v opravenom znení obsahuje viacero chýb a nezrovnalostí, a v dôsledku toho ho zrušil.

UPOZORNENIE: Žalobou o neplatnosť sa možno domáhať zrušenia aktov inštitúcie Únie, ktoré sú v rozpore s právom Únie. Za určitých podmienok môžu členské štáty, európske inštitúcie a jednotlivci podať žalobu o neplatnosť na Súdny dvor alebo na Všeobecný súd. Ak je žaloba dôvodná, akt sa zruší. Dotknutá inštitúcia je povinná vykonať nápravu, pokiaľ ide o prípadnú právnu medzeru, ktorá vznikla v dôsledku zrušeného aktu.

UPOZORNENIE: Proti rozsudku alebo uzneseniu Všeobecného súdu je možné na Súdny dvor podať odvolanie, ktoré sa obmedzuje len na právne otázky. Odvolanie v zásade nemá odkladný účinok. Ak je prípustné a dôvodné, Súdny dvor zruší rozhodnutie Všeobecného súdu

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Všeobecný súd.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Zostaňte v spojení!

